

Februari 2024

Rutin för anpassad måltid i förskola och skola

Denna rutin är framtagen av en länsövergripande arbetsgrupp med representanter från elevhälsan, barnhälsovården, skola/förskola och kostverksamheten.

Måltid som anpassning bygger på två delar där första delen utgörs av anpassning av måltidsmiljön. Om detta inte är en tillräcklig anpassning kan även menyn anpassas. Anpassningar görs alltid i dialog mellan vårdnadshavare, elevhälsoteam, rektor och kostverksamhet.

Anpassningen av måltidsmiljö beslutas av ansvarig pedagog i dialog med elevhälsoteam. Anpassning av måltidsmiljön görs innan anpassningen av menyn.

Anpassad måltidsmiljö

Behov av måltid som anpassning kommuniceras av vårdnadshavare eller skolpersonal till ansvarig pedagog. Ansvarig pedagog i dialog med elevhälsoteam avgör vilken anpassning av måltidsmiljön som behövs för barnet/eleven. Insatsen kallas "extra anpassning". Är inte extra anpassning tillräckligt för eleven görs en kartläggning och därefter ett åtgärdsprogram eller likvärdigt. Även för förskola dokumenteras anpassningen av måltidsmiljön. En anpassad måltidsmiljö kan exempelvis vara att barnet/eleven erbjuds:

- Fast placering i restaurangen/måltidsmiljön samt tydliga rutiner i samband med måltidssituationen
- Stimulibegränsad måltidsmiljö (mindre lokal, möjlighet till avskärmning)
- En vuxen vid sin sida under måltiden som har ett tydligt pedagogiskt uppdrag att stötta barnet/eleven

Anpassad meny i skola

Om anpassad måltidsmiljö inte är tillräcklig för att eleven ska kunna tillgodogöra sig skolmåltiden ska ansvarig pedagog lyfta frågan för bedömning till elevhälsoteamet samt i dialog med kostverksamheten. Behov av anpassad meny är en anpassning som skolan bedömer och inte en ansökan som vårdnadshavaren gör. Elevhälsoteamet bedömer elevens behov av anpassning utifrån ett helhetsperspektiv. Anpassningen, med tillhörande dokument, dokumenteras i elevakten eller elevens åtgärdsprogram. Inget särskilt intyg krävs från elevhälsans medicinska insatser. Anpassningen följs upp minst en gång per termin eller oftare vid behov. Målet med anpassningen är att eleven ska klara skolans mål samt i förlängningen äta så varierat som möjligt. Ansvarig för

uppföljningen är rektor med stöd av elevhälsoteam.

Anpassad meny i förskola

Om anpassad måltidsmiljö inte är tillräcklig för att barnet ska kunna tillgodogöra sig måltiden ska ansvarig pedagog lyfta frågan för bedömning till rektor samt i dialog med kostverksamheten. Behov av anpassad meny är en anpassning som förskolan bedömer och inte en ansökan som vårdnadshavaren gör. Rektor avgör om det tas vidare till specialpedagog och vid behov till barnhälsoteam. Behov av anpassning, med tillhörande dokument, dokumenteras som en del av barnets handlingsplan. Anpassningen följs upp minst en gång per termin eller oftare vid behov. Målet med anpassningen är att barnet ska klara förskolans mål samt i förlängningen äta så varierat som möjligt. Ansvarig för uppföljningen är rektor och vid behov i samråd med barnhälsoteamet.

Rätten till anpassad meny

Barn/elever har rätt till anpassad meny vid något av dessa:

- Påverkad tillväxt
- Starkt påverkad energinivå under skoldagen vilket bedöms av mentor och elevhälsoteam för skola och pedagog, rektor och stöd av barnhälsoteam för förskola. Viktigt att utesluta andra bakomliggande faktorer (till exempel sömn, övrigt energiintag under dygnet, psykosocial miljö).
- Medicinsk orsak med bedömning och intyg från behandlande legitimerad läkare eller behandlande legitimerad dietist.

Stegvis anpassad meny

1. Oblandad mat vilket innebär proteinkomponenten för sig, såsen för sig, grönsakerna för sig. Ansvarig för att meddela köket bestäms på mötet. Skriftlig dokumentation av elevens/barnets behov av anpassningar från elevhälsoteam/förskolerektor lämnas till köket.
2. Individanpassad meny utifrån kökets utbud. Detta alternativ är endast för barn/elever med stora svårigheter och erbjuds endast i undantagsfall där det inte finns något annat rimligt alternativ. Menyn riskerar att bli ensidig och kan i förlängningen leda till näringsbrist och negativ påverkan på tillväxt. Uppföljning av anpassningen krävs.

Inför beslut av anpassad meny ska möte mellan elevhälsoteamet/ansvarig pedagog eller motsvarande funktioner i förskola och måltidsverksamheten (köksansvarig eller kostchef) ske. Detta för att skapa samsyn runt måltiden för barnet/eleven. Vid behov kan vårdnadshavare vara delaktig. Vårdnadshavare behöver informeras om att måltiden inte är fullgod i enlighet med näringsrekommendationer. Rektor är ansvarig för att kalla till mötet.